PÄIVÄSTÄ TOISEEN

60-VUOTIAS

Hesarin tähtitoimittaja onkin maalaispoika

Tänään 60 vuotta täyttävä Helsingin Sanomien palkittu politiikan toimittaja **Unto Hämäläinen** sanoo yllättäen olevansa maalaispoika. Hän on näet kotoisin maatilalta Viitasaarelta ja viettää siellä yhä kesänsä.

”Työni täällä Helsingin keskustassa pyörii parin neliökilometrin sisällä ja niin sanottujen isojen asioiden ympärillä. Viitasaari on kiinnekohta, jonka kautta seuraan toista todellisuutta. Se näyttää ankealta”, Hämäläinen kertoo.

Keskisuomalainen Viitasaari on kaukana keskuksista eikä oikein meinaa pärjätä.

Metsänomistaja Hämäläinen kantaa huolta metsistä: jos hänelle on hankalaa täytellä veropapereita, kuinka heitteillä ovatkaan tulevat kaupunkimetsänomistajat?

”Ymmärrän mhy-lain muutoksen perusteet, mutta seuraukset kauhistuttavat. On kansallinen kysymys saada puuvarat käyttöön.”

Unto Hämäläisen kesäsuunnitelmat ovat valmiina: metsänraivausta Viitasaarella.

Hullu vuosi vei EU:hun

Jutuissaan Hämäläinen ei maalaisuudestaan huutele, mutta historiaa hän avannut maalaisjärkisesti. Tuorein kirja on Suomi Euroopan hulluna vuonna 1989.

Siinä toimittaja katsoo Suomea 25 vuotta sitten: otsikoissa vilisi SYP, KOP ja Kouri sekä Väyrynen ja Vladimirov. Suomen EY-jäsenyydestä alettiin puhua ääneen, Gorbatšov hurmasi eikä moottoritietä Lahteen vielä ollut.

Ällistyttävintä oli nopea mullistus, joka pyyhkäisi Saksan yli ja yhdisti maan itä- ja länsiosat.

”Se oli iso yllätys. Aluksi tuntui, ettei se vaikuta meille mitenkään, mutta sen seurauksena Suomestakin tuli EU:n jäsen.”

Muutos oli hurja. Vain hiukan aiemmin Euroopassa olisi voinut syttyä kolmas maailmansota.

”Siihen oli kaikki ainekset, kun kahdeksan maan poliittinen järjestelmä murtui. Toisaalta nyt voi ajatella Ukrainasta ja muista pulmista, että kaikki on ratkaistavissa.”

Journalismi huolettaa

Hämäläinen oli nuorena kokoomuksen lupaava opiskelijapoliitikko, mutta valitsi journalismin. Hän onkin seurannut näköalapaikalta myös median muutosta.

”Sain nuorena toimittajana ohjeen, että isot asiat isolla ja pienet pienellä. Tämä on nyt hämärtynyt mediassa ja se huolestuttaa.”

Huolta herättää myös, jos maksullista journalismia hyödyntää tulevaisuudessa vain eliitti.

Tärkeimmän tekstinsä Hämäläinen sanoo kirjoittaneensa vuonna 2000, kun häneltä pyydettiin kansankielinen selostus uuteen perustuslakiin. Esite jaettiin jokaiseen kotiin ja levikki oli yli kaksi miljoonaa.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Unto Hämäläinen viettää merkkipäiväänsä perhepiirissä.

50-VUOTIAS

Maraton vähintään kerran vuodessa

Kansanedustaja **Antti Rantakangas** (kesk.) päätti runsaat 13 vuotta sitten juosta maratonin joka vuosi. Lupaus on pitänyt ja kuntokin parantanut.

Ensimmäinen maraton oli ohi 3 tunnin 56 minuutin juoksemisen jälkeen. 13 kilpailua myöhemmin ennätys on 3.42. Viime vuonna hän juoksi Espoon maratonin. Tämän vuoden kisaa hän ei ole päättänyt.

Tänään perjantaina 50 vuotta täyttävä Rantakangas kertoo, että oman perheen ohella juoksuharrastus on hyvä vastapaino politiikalle. Myös vanhalle harrastukselle, metsästykselle Pulkkilan Kopiston hirviporukassa, hän varaa aikaa.

”Metsästyksestä olen saanut taas parin vaalikauden aikana uutta voimaa.”

Eduskuntavuosia Rantakankaalla on takanaan 15. Yhdeksi politiikan merkkipaaluksi hän nimeää keskustan varapuheenjohtajakauden (2003–2010). **Matti Vanhasen** pääministerikaudella puolue joutui vaikeisiin tilanteisiin.

”Koin isänmaallisena tehtävänä puolustaa Vanhasta, kun hän oli kovissa paineissa. Opin, että vaikeista tilanteista selviää, jos ajattelit asiat asioina.”

Rantakangas tuli keskustan johdossa tunnetuksi lukuisten kannanottojen ja lausuntojen myötä. Noina vuosina hän rakensi myös toimivan poliittisen verkoston.

”Nyt oppositiossa on iso etu, että tuntee monia hallituspuolueiden edustajia.”

Keskustalla on Rantakankaan mielestä poikkeuksellinen hyvä tilanne – niin kentällä kuin puolueen sisäpiirissäkin. Hän kehuu etenkin **Juha Sipilän** (kesk.) ansioita.

Maaseudulla on Antti Rantakankaan mielestä suuret mahdollisuudet. ”Ei Suomella ole varaa ostaa energiaa tai ruokaa rajojen ulkopuolelta.”

”Eduskuntaryhmässä on parempi henki kuin koskaan viimeisen neljän kauden aikana.”

Hän myöntää, että hyvä tunnelma realisoituu vasta seuraavissa vaaleissa. Vaalimenestystä hän ennakoi puolueelle, joka rakentaa parhaan pärjäämisen ohjelman.

Rantakankaan poliittinen tilanneanalyysi on ytimekäs.

”Ylilevä hallitus on huono ratkaisu. Kun on vaikeat ajat, olisi pitänyt tehdä isoja päätöksiä ajat sitten. Vihreiden vuoksi monet luonnonvaroja koskevat asiat ovat jääneet tekemättä. Turpeen sijasta kivihiilen käyttö on kasvanut.”

Viimeinen vuosi ennen vaaleja näkyy eduskunnassa ja päähallituspuolueiden politiikassa.

”Hermostuneisuutta on nähtävissä. Moni miettii jo, miten vaaleissa käy. ”

JANNE IMPIÖ

Antti Rantakankaan 50-vuotisjuhlat järjestetään Haapaveden ammattiopiston Nora-ravintolassa lauantaina 1.3. kello 12.30–16.00.

NIMITYKSET

Finanssivalvonta

OTK **Taina Erovaara-Williams** on nimitetty johtavaksi riskiasiantuntijaksi Luottoriskit-toimistoon 1.3. alkaen.

Mestarifarmi Oy

Tiina Tanskanen on nimitetty kehitys- ja projektipäälliköksi sekä johtoryhmän jäseneksi 24.2. alkaen.

Tuula Lappalainen on nimitetty hallintojohtajaksi 1.1. alkaen.

Jukka-Pekka Laitila on nimitetty tekniikan tuoteryhmän johtajaksi 1.1. alkaen.

Rikosseuraamuslaitos

KM, OTM **Samuli Laulumaa** on nimitetty Hämeenlinnan vankilan johtajaksi 1.3. alkaen.

Vaasan-konserni

DI **Mikko Leino**, 44, on nimitetty tuotanto- ja toimitusketjusta vastaavaksi johtajaksi sekä johtoryhmän jäseneksi 1.4. alkaen.

KARI SALONEN

Ihana pullantuoksu toi leipojille lapsuusmuistoja mieleen. Ekopaaston media-avauksessa pullaa leipoivat nunna Elisabet, ympäristöministeri Ville Niinistö, Suomen ympäristökeskuksen pääjohtaja Lea Kauppi ja arkkipiispa Kari Mäkinen.

Ekopaastossa pienilläkin arjen valinnoilla säästetään ympäristöä

Kolmatta kertaa järjestettävä Ekopaasto-kampanja kannustaa kansalaisia, päättäjiä ja yrityksiä ilmastotalkoisiin ja ympäristöä säästäviin tekoihin.

Ympäristöministeri **Ville Niinistön** (vihr.) idea, että Ekopaasto-kampanjan mediaavauksessa tehtäisiin jotakin kotoista, kehittyi maistuvaksi keoksi komeita laskiaispullia.

Pullia olivat keskiviikkona Niinistön lisäksi pyörittelemässä arkkipiispa **Kari Mäkinen**, Suomen ympäristökeskuksen pääjohtaja **Lea Kauppi** ja nunna **Elisabet**. He haluavat kotoisalla pullan leipomisellaan muistuttaa, että kaikilla arjen valinnoilla on globaali ulottuvuus.

”Ekopaasto nostaa esiin ympäristönäkökulmia ja niiden rinnalla hengellisiä kysymyksiä”, muotoilee kampanja-avausta emännöinyt Marttaliiton toiminnanjohtaja **Marianne Heikkilä**.

”Ollaan kotitarpeiksi kohtuullisia”

Suomen hiilijalanjäljestä lähes 70 prosenttia syntyy yksityisestä kulutuksesta: liikkumisesta, ruuasta, asumisesta sekä tavaroiden ja palveluiden ostamisesta.

”Ihmisten vaikutusvalta on iso. Ostamalla lähellä tuotettua ja kestäviä tuotteita voimme vaikuttaa”, muistuttaa Niinistö, joka omissa ekopaastovalinnoissaan haluaa suosia sesongin mukaista luomu- ja lähiruokaa.

”Ollaan kotitarpeiksi kohtuullisia”, kannustaa Mäkinen. Hän aikoo paastoruokavaliossaan suosia kalaa ja kasviksia sekä viettää joka viikko tunnin enemmän hiljaisuudessa, eli ilman lehtiä, televisiota ja kännykkää.

”Se ei tarkoita täydellistä hiljaisuutta, vaan taustakohinan vaikenemista.”

Mäkinen muistuttaa myös toivosta, jonka ylläpitäminen on jokaisen kansalaisen teko.

”Irtiotto kulutusriippuvaisuudesta vapauttaisi ihmiset. Tavaran ostamisen sijasta pitäisi tehdä tekoja, jättää ekologinen kädenjälki”, pohtii Kauppi, joka aikoo paastota kohtuullistamalla työntekoa.

”Paasto on iloinen asia”, sanoo nunna Elisabet. Hän muistuttaa Raamatun ohjeesta, jolla ”ihminen on asetettu varjelemaan ja suojelemaan luontoa”.

Vauraat maat avainasemassa

Ekopaasto-kampanjan taustalla ovat Suomen evankelisluterilainen kirkko, Suomen ympäristökeskus ja Suomen Ekumeeninen Neuvosto.

Julkilausumassaan ne muistuttavat, että ilmastonmuutoksen hillitseminen vaatii tekoja, erityisesti rikkaissa maissa.

”Valinnat maapallon, köyhien ja lastemme hyväksi eivät tarkoita ilotonta ja ankeaa elämää, vaan pyrkimystä kohtuuteen ja riittävyyteen. Me vauraimpien maiden asukkaat olemme avainasemassa. Jos rikkaat maat eivät ole valmiita tekoihin, on hyödytöntä odottaa niitä köyhiltä kansoilta.”, kampanjan julkilausumassa todetaan.

Ekopaastoa vietetään seitsemän viikkoa perinteiseen luterilaiseen paastonaikaan tuhkakeskiviikosta 5.3. pääsiäiseen 19.4. asti.

Kampanjasivuilla *www.ekopaasto.fi* on tietoa ja vinkkejä asumiseen, liikenteeseen, ruokaan ja kuluttamiseen liittyviin elämäntapamuutoksiin. Sivuilla kerrotaan myös kristillisistä paastoperinteistä. Ekopaasto löytyy myös Facebookista *facebook.com/ekopaasto* ja Twitteristä *#ekopaasto*.

Tavallisten ihmisten ekoteot julkaistaan kampanjasivuilla joka viikko ekopaaston aikana. Ensimmäisenä esitellään ekokoti, joka saa energiansa tuulesta, auringosta, maasta ja puusta, ja jossa syödään valtaosin itse kasvatettua lähiruokaa.

Arkkipiispa Kari Mäkinen nosti paistuneet laskiaispullat uunista.

MAIKKI KULMALA

Kulttuurirahasto haluaa leikittää suomalaisia

Suomen kulttuurirahasto on käynnistänyt 75-vuotisjuhlavuotenaan kolmivuotisen Koko Suomi leikkii -hankkeen.

Hankkeen yli kolmella miljoonalla eurolla perustetaan vuoden 2016 loppuun mennessä jokaiseen kuntaan Terhokerhoniminen sukupolvien kohtaamispaikka.

Niihin ovat tervetulleita 5–10-vuotiaat lapset sekä eläkeläiset ja muut aikuiset viettämään kiireetöntä, yhteistä aikaa leikin merkeissä. Hankkeen toteutuksesta vastaavat Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja Suomen Punainen Risti.

Aikoinaan kansakoululaiset keräsivät Suomen kulttuurirahaston peruspääoman ovelta ovelle kiertäen.

”Siksi juuri lasten muistaminen sopii 75-vuotisjuhlavuoteemme. Hyväkuntoiset eläkeläiset ovat harvoja lisääntyviä resursseja tulevaisuuden Suomessa. Nuoren ja vanhan kohtaaminen rikastuttaa sekä lapsen että aikuisen elämää, ja samalla välittyy kulttuuriperintöä, sanoo Suomen kulttuurirahaston yliasiamies **Antti Arjava**.

Leikkiaika on lyhentynyt

Lasten leikki on saanut uusia muotoja, mutta leikkiaika on lyhentynyt.

Osa lapsista ei leiki juuri lainkaan. Satujen, lukemisen, leikin ja mielikuvituksen rooli lasten maailmassa on vähentynyt.

”Tutkimusten mukaan lapsen mielen voimavarat kasvavat ennen kaikkea leikin, jaetun ilon ja sukupolvia yhdistävien ihmissuhteiden myötä. Mitä enemmän lapsi leikkii, sitä kestävämmäksi hän kypsyy”, sanoo hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja, lastenpsykiatrian professori **Tuula Tamminen**.

Hänen mukaansa arjessa ollaan tekemisissä lähinnä samanikäisten kanssa.

”Tarvitaan uudenlaisia rakenteita, jotka auttavat sukupolvia kohtaamaan”, Tamminen toteaa.

Terhokerhoja koko Suomeen

Kevään aikana hankkeeseen rekrytoidaan kymmenen hanketyöntekijää eli leikkilähettiä. Vuoden loppuun mennessä Terhokerhoja on tarkoitus olla jo vähintään sadassa kunnassa.

Kerhojen nimi tulee Suomen kulttuurirahaston tammi-tunnuksesta ja sen terhoista.

”Kun eri-ikäiset ihmiset tapaavat, sekä lapset että aikuiset voivat oppivat toisiltaan ja ideoida yhteistä mukavaa tekemistä”, muistuttaa MLL:n pääsihteeri **Mirjam Kalland**.

Toiminnan halutaan tavoittavan laajasti naisten lisäksi myös miehiä.

”Yhteisöt vahvistuvat ihmisten kohtaamisilla ja yhdessä tekemisellä. Tässä hankkeessa leikki ja mielikuvitus tuovat yhteen lähiyhteisön kaikenikäiset ihmiset”, toteaa SPR:n pääsihteeri **Kristiina Kumpula**.

MAIKKI KULMALA

RAVIT

Helsinki-ajo kahden kauppa?

Vermo toimii tällä viikolla kummankin pääpelin näyttämönä. Lauantain T75-kierroksen päätöskohde on yli neljän vuosikymmenen ajan pääkaupungin raviradalla järjestetty Helsinki-ajo, joka vaikuttaa Tjacke Goldin ja Beatasinen keskinäiseltä välienselvittelyltä.

Helsinki-ajon kilpailuennätys on neljän vuoden takaa. E L Mikko paineli tuolloin lumiradalla hirmutuloksen 11,6a. Tällä hetkellä talvesta ei ole eteläisessä Suomessa tietoakaan, mutta joskus on ollut kylmempää. Kaksikymmentä vuotta sitten Helsinki-ajo jäi väliin, koska ravit jouduttiin perumaan pakkasen takia.

Kilpailussa on nähty usein aikansa huippuhevosia. Vermossa äskettäin hiitillä käynyt Brad de Veluwe aloitti kautensa viime vuonna Helsinki-ajosta, ja nytkin mukana oleva Beatasine sijoittui tuolloin toiseksi.

Risto Airaksisen valmentama Beatasine on 10-vuotiaana edelleen maan parhaita hevosia. Se aloitti tämän vuoden voittamalla tammikuussa Talvimaljan ja jatkoi sen jälkeen Solvallan arvokkaalla V75-osumalla.

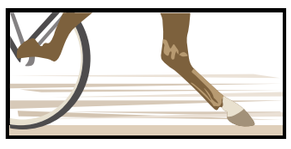

Beatasine on ollut kilpaillessaan erinomaisen suoritusvarma, eikä sitä voi laskea mitenkään ulos voittotaistosta.

Tjacke Goldin viimeisin epäonnistuminen tuli juuri Talvimaljassa, kun se laukkasi heti kiihdytysvaiheessa. Sen jälkeen tulosrivistöön on ilmestynyt kolme ykköstä.

Mika Forss on luotsannut omistaja **Miia Kellarin** valmentaman Tjacke Goldin joka kerta vauhdikkaasti johtopaikalle, eikä Beatasinen ikätoverin ole tarvinnut pistää kaikkea peliin.

Puolentoista viikon takaisessa Isokengässä alkuhetket sujuivat niin rivakkaa tahtia, että on vaikea uskoa Tjacke Goldin menettävän kärkipaikkaa ainakaan avauspuolikkaan aikana. Mikäli meno maistuu muutenkin samaan malliin, tarvitsee Beatasine aika onnistuneen juoksun lyödäkseen Tjacke Goldin.

Vihjesysteemin varmat eivät maistu jokaiselle pelaajalle, sillä sen enempää Seliseli kuin Xtra Hot Kemp eivät ole mitään viimeisten metrien leijonia. Nopeutta niillä on sitäkin enemmän, ja siihen luotetaan tällä kertaa.

Seliseli on mukana kierroksen aloittavassa huippudivisioonassa. Mailin matka puoltaa tammaa, mutta takarivin lähtöpaikka sen sijaan ei ollut toiveissa. Viime startin tulokseen ei pidä kuitenkaan tuijottaa liiaksi. Takana oli yli kuukauden paussi, ja ensimmäisenä maalisuoralla ohi tullut B. Turolii on vielä eri kaliiperin kilpailija.

Xtra Hot Kemp lähtee lämminveritammoille rajattuun tasoitusajoon kahdenkymmenen metrin takamatkalta. Sillä on juoksuradan paikka, josta **Esa Holopainen** luotsannee sen heti kärkiporukoihin. Mikäli voimia ei tuhlaannu liikaa, niin ikään takamatkalta aloittavat parhaat vastustajat saattavat pysyä kurissa.

1 x 6 x 1 x 3 x 5 x 3 x 2 = 540 riviä = 27 euroa

TERO SIPAKKO

Lähtölista sivulla 22